МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В.Г. КОРОЛЕНКА

ХРОНІКА ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В.Г. КОРОЛЕНКА

Інформаційний бюлетень
2012 р. Вип. 1 (53)

Харків 2012

ББК 4734 (4Укр) 751.152я5
УДК 020
Х94

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка : інформ. бюл. 2011. Вип. 1 (53) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка ; [уклад.: О.П. Куніч, А.М. Перепеча, А.А. Тіщенко]. – Х., 2012. – 44 с.

Видання висвітлює події, що відбулися у ХДНБ ім. В.Г. Короленка протягом січня – березня 2012 року.

Укладачі: О.П. Куніч
А.М. Перепеча
А.А. Тіщенко

Підписано до друку 01.06.2012 Формат паперу 60х84 1/16
2,25 друк. арк., 2,025 обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів.
Тираж 30 пр. Замовлення №
Ксерокс ХДНБ ім. В. Г. Короленка, 61003, Харків-3, пров. Короленка, 18.

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень висвітлює основні події, що відбулися в інформаційній, науковій, культурно-просвітницькій та інших сферах діяльності ХДНБ ім. В.Г. Короленка у січні – березні 2012 року. Подано відомості про видання Бібліотеки, публікації у збірниках, періодичних виданнях, а також ювілярів 2011 року тощо.

Укладачі висловлюють подяку працівникам структурних підрозділів Бібліотеки за сприяння у підготовці видання.

Запитання та пропозиції стосовно видання просимо надсилати на адресу:

61003, Харків, ДСП, пров. Короленка, 18
ХДНБ ім. В.Г. Короленка, науково-методичний відділ.

Тел.: (057) 731-32-27
Факс: (057)731-11-01
E-mail: nmo@korolenko.kharkov.com
nmo.hdnb@yandex.ru

Оперативну інформацію про поточні чи майбутні події у Бібліотеці можна отримати на Web-сайті ХДНБ ім. В.Г. Короленка за адресою: http://korolenko.kharkov.com.

1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В.Г. КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ
(січень – березень)

СІЧЕНЬ

3 січня. У відділі «Україніка» відкрилася книжкова виставка ***«Феномен Петра Могили»***, підготовлена до 415-ї річниці від дня народження видатного діяча освіти та культури. Були представлені наукові, науково-популярні, довідкові матеріали, в яких аналізується його внесок у скарбницю української духовності: літературна творчість і книгодрукування, заснування Києво-Могилянської академії, спроби подолати роз'єднаність українських церков.

4 січня. У відділі літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків відбулося засідання Американського клубу на тему ***«Університети Америки»***. Ця тема викликала неабиякий інтерес у членів клубу. Молодь цікавилася розміром платні за навчання, умовами проживання у гуртожитках, пільгами. З'ясувалося, що в США існує розвинена система пільг. Наприклад, активні спортсмени навчаються безкоштовно, отримують стипендію та навіть можуть розраховувати на безкоштовне житло і харчування.

11 січня. Працівники відділу «Україніка» організували презентацію краєзнавчих видань, що вийшли друком наприкінці 2011 року. Викладач Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (НТУ «ХПІ») кандидат філологічних наук М.М. Красиков представив праці мистецтвознавця С.А. Таранушенка ***«Наукова спадщина: Харківський період. Дослідження 1918 – 1932 рр.»***, при укладанні яких було використано фонди ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Член клубу «Краєзнавець», завідуюча сектором бібліотеки Харківської національної академії міського господарства (ХНАМГ) Н.П. Тріпутіна розповіла про роботу над монографією ***«Профессор А.И. Колесников: страницы жизни и деятельности»***, присвяченою видатному дендрологу і ландшафтному архітектору. Давній читач Бібліотеки Д.Л. Григор'єв розповів про пошуки та знахідки під час роботи над книгою ***«Хроники большого автопробега»***, у

якій висвітлено історію автомобільного руху в Харкові та діяльність Південно-Російського автомобільного клубу.

15 січня. У читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків до 390-річчя від дня народження французького драматурга та актора Мольєра відкрито книжкову виставку ***«Как приятно знать, что ты что-то узнал (Мольєр)»***. Видання, представлені в експозиції, висвітлюють життєвий та творчий шлях драматурга. Особливу увагу користувачів привернули твори французькою мовою, надруковані наприкінці XIX століття.

16 січня. Працівники соціокультурного центру організували зустріч з депутатом Харківської обласної ради В.Г. Алексєєвим та головою громадського фонду «Честь и достоинство» І.Є. Массаловим. Порушувалися питання дотримання прав національних меншин в Україні, міжнародної співпраці у подоланні глобальних міжетнічних проблем. Гості подарували Бібліотеці 52 видання з історії, права, педагогіки.

17 січня. У читальному залі відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів відбулася презентація договору про інформаційне співробітництво за проектом «Взаємодія», що накреслив шляхи співпраці відділу з Харківською медичною академією післядипломної освіти (ХМАПО) та НДПІ Транспорту газу. Присутні одержали «Анонс-резюме масових заходів відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів на 2012 рік», обговорили програму проведення *«Фестивалю науки»,* ініційованого відділом. Наголошувалося, що фестиваль проводитиметься 15 – 19 травня і відкриється науковою конференцією «Наука XXI століття. Здобутки та досягнення харків'ян». Запрошуються науковці, студентська молодь, випускники ліцеїв, шкіл, гімназій, які зможуть розмістити у великому читальному залі та у відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів стендові виставки та презентації наукових робіт, банери, рекламні ролики.

18 січня. У відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів розпочала роботу ***«Школа молодого винахідника».*** Практичні заняття проводилися для студентів НТУ «ХПІ», Харківського інституту фінансів УДГФМТ, Харківського торговельно-економічного

інституту Київського національного торговельно-економічного університету (ХТЕІ КНТЕУ), Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка (ХНТУСГ) та молодих учених УКРНДІГАЗ. Під час занять слухачі Школи ознайомилися з фондами Бібліотеки, інформаційними ресурсами відділу, навчалися здійснювати патентний пошук із використанням ДПА відділу.

- Цього ж дня у відділі літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків відбулося засідання Американського клубу, присвячене американському футболу. Пояснювалися правила гри, розстановка гравців на полі, обов'язки суддів.

- Працівники відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів організували виставку ***«Енергетика в системі державних пріоритетів».*** Була представлена переважно наукова література з інноваційних технологій, відновлювальних джерел енергії, контролю у галузі енергетичної безпеки.

19 січня. На замовлення фахівців НДПІ Транспорту газу в рамках проекту «Взаємодія» у відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів проводився день інформації на тему «***Модернізація газотранспортної системи***». Було представлено майже 200 примірників патентної документації.

- У читальному залі відділу «Україніка» було підготовлено виставку ***«Владика у світі духу»*** до 130-річчя від дня народження церковного діяча і вченого І. Огієнка. Експонувалися його праці, роботи вітчизняних дослідників та представників української діаспори про І. Огієнка. На виставці, були представлені книги, що вийшли друком у рамках видавничого проекту фундації ім. Митрополита Іларіона (Огієнка) «Запізніле вороття».

20 січня. У відділі «Україніка» відбулися краєзнавчі читання, професор Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди (ХНПУ), доктор філологічних наук М.Ф. Гетьманець розповів про свої нові дослідження «Слова о полку Ігоревім» – визначної літературної пам'ятки, події якої, як він вважає, пов'язані з територією сучасної

Харківщини. Присутні на читаннях філологи з Бєлгородського державного університету подякували автору за цікаву розповідь і подарували Бібліотеці кілька видань.

23 січня. Завідуюча відділом «Україніка» Н.І. Полянська, яка є постійним членом ***Національної спілки краєзнавців України,*** брала участь у ***V позачерговому з'їзді*** спілки. На з'їзді відбулися вибори голови спілки, нового складу правління, президії правління та членів ревізійної комісії.

- У читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків почала експонуватися книжково-ілюстративна виставка ***«Едуард Мане – засновник імпресіонізму: до 180-річчя від дня народження видатного французького художника»***. Відвідувачі знайомилися з виданнями, що висвітлюють вплив митця на розвиток світового образотворчого мистецтва, творчий шлях художника. Особливу увагу привертали енциклопедичний словник «Dictionnaire universel de la peinture», в якому подана біографія Е. Мане, перелік його робіт, репродукцій картин художника – «Бар "Фолі-Бержар"», «Сніданок на траві», «Олімпія», «Букет», «Білі півонії», «Натюрморт з квітами» тощо.

24 січня. В актовому залі Бібліотеки відбувся творчий вечір харківського композитора Ю. Коменданта ***«Ой, веселі вечорниці в нас на Україні***», організований працівниками соціокультурного центру. У виконанні Л. Журавльової, О. Новік, В. Грамма, В. Поліщука, І. Зозулі пролунали народні й авторські пісні як жартівливі, так і громадянсько-патріотичної спрямованості.

25 січня. Працівники соціокультурного центру організували книжкову виставку ***«Голокост – трагедія ХХ століття»*** до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту. Експонувалася література про масове знищення нацистами єврейського населення Європи.

26 січня. Працівники соціокультурного центру організували вечір пам'яті ***Н. Дорошко-Берман,*** харківської поетеси, барда, художниці. З аналізом творчості поетеси виступили літературознавці М. Красиков, О. Хрименко. Спогадами про подругу та талановиту людину поділилися

І. Корольова, Т. Стогова, В. Берлін, Т. Красовицька. Лунали вірші, записи пісень у виконанні авторки.

• У читальному залі відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів пройшов день фахівця на тему ***«Про право авторів службових винаходів та корисних моделей».*** Доповідач, патентний повірений Є.С. Стогній, висвітлив питання економічного стимулювання винахідницької діяльності в Україні на прикладі заохочення авторів службових винаходів. Наводячи статистичні дані про патентування винаходів в Україні в 2010 – 2011 рр., він підкреслив, що кількість службових винаходів щороку зменшується. Наголошувалося на незначній кількості заявок національних заявників на винаходи у видобувній, металургійній, нафтопереробній, машинобудівній галузях промисловості, що, на думку доповідача, є наслідком відсутності стратегії, спрямованої на промисловий розвиток країни за рахунок використання творчого потенціалу вітчизняних винахідників. Змінити положення на краще можна лише за наявності політичної волі керівництва країни, що буде спрямована на вирішення цієї проблеми, а одним із заходів може стати розробка та прийняття Закону України «Про охорону службових винаходів». Повідомлення Є.С. Стогнія викликало жваву дискусію серед винахідників та патентних працівників, які взяли участь у заході.

27 січня. Працівниками соціокультурного центру було організовано музичну вітальню ***«Музика – душа моя».*** Виступали молоді виконавці, студенти Харківського національного університету мистецтв ім. І.П. Котляревського (ХНУМ) А. Ярославцев та О. Швець (гітара), Н. Мельник, Б. Якименко, Р. Гриньків (бандура). Слухачі отримали задоволення від виконання творів композиторів М. Сарате, Ф. Тарреги, Л. Брауера та інших.

ЛЮТИЙ

1лютого. У відділі інформаційно-бібліографічної роботи відкрилася тематична виставка «***Світ езотерики, окультизму, парапсихології».*** На виставці були представлені понад 30 довідкових видань з езотерики, астрології, символіки, магії, хіромантії тощо.

• Проходило чергове засідання Американського клубу, на якому обговорювалося святкування Дня Святого Валентина в США та Україні. Розглядалися питання прикрашання приміщень, святкового меню, обміну «валентинками». Учасники засідання дійшли висновку, що це свято цікавить здебільшого дітей, підлітків та молодь.

2 лютого. У відділі «Україніка» відкрилася виставка ***«Байкар і лірик»*** до 200-річчя від дня народження Є. Гребінки. Експонувалися поетичні твори, найвідомішим із яких є романс «Очи черные», а також дослідження про творчий шлях митця.

6 лютого У залі нових надходжень відкрилася виставка «***Письменник і джентльмен***» до 200-річчя від дня народження Ч. Діккенса. На виставці були представлені твори Ч. Діккенса та літературознавчі дослідження про його творчість.

7 лютого. У відділі літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків організована виставка ***«Правда всегда отважна» (Ч. Діккенс): до 200-річчя від дня народження англійського письменника Ч. Діккенса»***. Була представлена література про життєвий та творчий шлях письменника, його відомі твори різними мовами світу. Особливу увагу читачів привернули твори письменника із серії «Millennium Library» та видання A.L. Hayward «The Dickens Encyclopedia».

• Виставку, присвячену 200-річчю від дня народження видатного письменника, класика англійської літератури Ч. Діккенса (1812 – 1870) було також відкрито у читально-експозиційному залі ім. академіка Д.І. Багалія науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів. На виставці репрезентувалися перші прижиттєві видання творів письменника, переклади російською мовою, а також перші українські видання.

• Працівники відділу інформаційно-бібліографічної роботи організували і провели для аспірантів філологічного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна (ХНУ) День бібліографії на тему ***«Сучасний стан російського мовознавства»***. Учасники заходу прослухали лекцію з методики пошуку літератури з

російського мовознавства, ознайомилися з виставкою та оглядом довідкових і бібліографічних видань за темою заходу.

9 лютого. На замовлення читачів та працівників Бібліотеки соціокультурний центр організував трибуну вченого ***«Пенсійна реформа в Україні***». На запитання присутніх щодо змін у пенсійному законодавстві відповідали фахівці пенсійного фонду Київського району Харкова О.М. Плужник та О.І. Патокіна.

10 лютого. У великому читальному залі відбулась презентація збірника нарисів ***«Бібліотека в історичному просторі трьох епох»,***[1] присвяченого 125-річчю ХДНБ ім. В.Г. Короленка, що висвітлює історію Бібліотеки від утворення до сьогодення. Відкрила презентацію заступник директора з наукової роботи І.Г. Левченко, яка висловила щиру вдячність за сприяння у виданні книги Президенту корпорації «БІСКВІТ-ШОКОЛАД», герою України А.А. Коваленко, Державному архіву Харківської області та рекламній агенції «ІРІС». Учасників заходу привітали з виходом збірника і поділилися своїми враженнями від нового видання заступник президента корпорації «Бісквіт-шоколад» В.Г. Єгорова, директор рекламної агенції «ІРІС» В.А. Оглоблін, спонсор Бібліотеки депутат Харківської міської ради А.А. Лесик, діячі освіти та культури Харкова. Видання представили члени авторського колективу І.Я. Лосієвський (автор чотирьох нарисів), О.І. Танько (авторка трьох нарисів), редактор Н.О. Стрілець.

Під час презентації був організований відкритий перегляд літератури ***«Сторінки історії ХДНБ ім. В.Г. Короленка»***, підготовлений фахівцями кабінету бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної.

- У відділі «Україніка» пройшли чергові краєзнавчі читання, на яких виступив І.В. Шуйський, старший науковий редактор редакційно-видавничої групи харківського тому видання «Реабілітовані історією». Його доповідь «***"Помполіт" – побічне дитя революції: маловідомі сторінки історії революційного руху в Харкові наприкінці XIX –***

[1] **Бібліотека** в історичному просторі трьох епох. До 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка. Нариси. – Х.: "ІРІС", 2011. – 240 с.

початку XX ст.» висвітлювала діяльність Політичного Червоного Хреста – організацій, що надавали допомогу політув'язненим Російської Імперії та Радянського Союзу.

- На черговому засіданні Пушкінського клубу обговорювалася тема ***«О.С. Пушкін та П.А. В'яземський: творчий зв'язок великих поетів»***. Присвячене дню пам'яті О.С. Пушкіна, засідання проходило за участю харківських поетів та пушкіністів Л. П'ятак, А. Яненка, В. Яненко, Т. Костова, Т. Стогова, О. Новик.

13 лютого. У Бібліотеці проходила конференція ***«LHC і нез'ясовані питання у фізиці на сьогодні: розуміння того, звідки ми пішли»,*** організована Французьким інститутом Харкова. Провів конференцію Почесний директор досліджень CNRS IN2P3/CNRS Людвик Добржинські. Він зокрема зауважив, що наші знання з фізики – це лише 4% від того, що існує у Всесвіті. Решту – матерії та чорні енергії, що складають Всесвіт, ми зовсім не розуміємо, навіть з того, що відомо. Не знаємо, чим власне є фізичний процес, котрий лежить в основі базових складових матерії ? Що таке фізичний процес? Куди зникає антиречовина? Що сталося під час Великого Вибуху? Вчені всього світу вирішили знайти відповіді на ці запитання і побудували прискорювач елементарних часток LHC (Large Hadron Collider) у м. Серн, неподалік Женеви. Цей пристрій та детектор, свого роду гігантський мікроскоп, дасть можливість досліджувати матерію в умовах, аналогічних тим, що існували долі секунди після Великого Вибуху. Усі питання, що розглядалися на конференції, були зрозумілі всім присутнім, незважаючи на складність обговорюваної теми.

14 лютого. У кабінеті бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної проходило засідання секції науково-методичної роботи Харківського обласного відділення Української бібліотечної асоціації. На порядку денному були питання: основні підсумки методичної та науково-дослідної роботи бібліотек Харкова за 2011р., обговорення «Зведеного плану науково-методичної та науково-дослідної діяльності бібліотек – головних методичних центрів та громадських бібліотечних об'єднань Харкова на 2012 р.», проблеми формування зведеного каталогу нових надходжень до

провідних бібліотек Харкова «Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство».

З повідомленням про основні підсумки науково-методичної діяльності ХДНБ ім. В.Г. Короленка за 2011р. та координацію цієї роботи з харківськими бібліотеками – головними методичними центрами, виступила голова секції, завідуюча науково-методичним відділом О.П. Куніч. Про основні підсумки науково-дослідної роботи доповіла завідуюча науково-дослідним відділом бібліотекознаства і бібліографознавства Н.І. Капустіна. Виступили також В.М. Лупіцька, завідуюча сектором Харківської обласної бібліотеки для дітей, яка зокрема відзначила, що основними досягненнями методичної діяльності цієї бібліотеки у минулому році було створення регіонального сайту дитячих бібліотек Харкова «Бібліомістечко», проведення конкурсу на кращу дитячу бібліотеку області, участь у щорічних Ліхановських читаннях. Провідний бібліотекар Харківської наукової медичної бібліотеки А.О. Касьян відзначила, що основна проблема в діяльності медичних бібліотек – комплектування фондів, тож минулого року головна увага методичної служби бібліотеки була зосереджена на питаннях формуванння фондів. Вперше за останні роки відбулись виїзди в медичні бібліотеки Харківської області (позапланово). Методист Харківського обласного навчально-методичного центру підвищення кваліфікації працівників культурно-освітніх закладів О.В. Олійник повідомила, що заплановані на 2011 р. заходи виконані. Були проведені курси з підвищення кваліфікації для чотирьох категорій працівників публічних бібліотек області системи Міністерства культури України. Робота здійснювалася у співпраці з Харківською ОУНБ та ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Методист Харківської ОУНБ М.С. Авасакова сконцентрувала увагу на роботі тренінгового регіонального центру (проекту «Бібліоміст»), в якому навчалися комп'ютерної грамотності бібліотечні працівники Харкова та області.

Учасники засідання обговорили проект «Зведеного плану науково-методичної та науково-дослідної діяльності бібліотек – головних методичних центрів та громадських бібліотечних об'єднань Харкова на 2012 р.», який пізніше був представлений на сайті ХДНБ ім. В.Г. Короленка у віртуальній методичній службі «Колегам – бібліотекарям». Головний бібліотекар науково-методичного відділу ХДНБ ім. В.Г. Короленка Л.В. Глазунова розповіла про формування зведеного каталогу нових надходжень до провідних бібліотек Харкова «Бібліотечна справа.

Бібліотекознавство. Бібліографознавство», підкресливши, що цей каталог укладається 15 років поспіль і не має аналогів у країні. Відзначивши типові недоліки, притаманні матеріалам, що подають бібліотеки Харкова для зведеного каталогу, зауважила, що з поточного року щоквартальні випуски каталогу складатимуться лише в електронній формі і будуть представлені у віртуальній методичній службі «Колегам – бібліотекарям». Кумулятивний покажчик (надходження за рік) друкуватиметься і також буде представлений на сайті Бібліотеки. Заступник директора з наукової роботи ХДНБ ім. В.Г. Короленка І.Г. Левченко проінформувала про роботу тренінг-семінару «Стратегічний менеджмент» (Київ, січень), організованого УБА. Завідуюча відділом «Україніка» ХДНБ ім. В.Г. Короленка Н.І. Полянська запросила бібліотекарів до участі у науково-практичному семінарі «Створення бібліографічних ресурсів: проблеми та перспективи», який проводитиметься у квітні поточного року в межах діяльності Харківського обласного відділення УБА, оголосила проблематику, що розглядатиметься на цьому заході.

Учасники секції ознайомилися з книжковою виставкою ***«Бібліотеки Харківщини в інформаційному просторі: 2011 рік»***, на якій була представлена видавнича продукція бібліотек Харкова.

- Підтримуючи ініціативу Української бібліотечної асоціації, Бібліотека оголосила цей день Днем Любові і провела акцію ***«Любіть свою бібліотеку – бібліотека любить Вас».*** Запис читачів був безкоштовний, а кожного відвідувача вітали зі святом організатори акції головний бібліотекар науково-методичного відділу В. Сафонова та методист А. Тіщенко. Вони дарували читачам символ акції – емблему Бібліотеки у формі серця та цукерку. День Любові було заздалегідь прорекламовано у соціальних мережах та на дошці оголошень Бібліотеки. У межах акції працювала «Скринька побажань та пропозицій», де читачі залишали свої зауваження та висловлювали ставлення до Бібліотеки. Здебільшого читачі дякували Бібліотеці, присвячували їй вірші. Були й листи, що наголошували на проблемах в обслуговуванні користувачів. Загалом акція пройшла більш ніж вдало. У цей день до Бібліотеки записалося 135 нових читачів.

14–15 лютого. Завідуюча Німецьким читальним залом ХДНБ ім. В.Г. Короленка Т.М. Бурчина брала участь у семінарі ***«Бібліотека як***

місце навчання: можливості та перспективи», організованому Гете-Інститутом в Україні (Київ) для працівників Німецьких читальних залів та найактивніших бібліотек України (відбір здійснювала УБА). З доповіддю «Що таке вчитися? Як відбувається навчання? Де і коли ми навчаємось впродовж своєї біографії? Чому важливо вчитися все життя? Як може цьому посприяти публічна бібліотека?» виступив референт з Німеччини Франк Раумель. Він також презентував медійно-інформаційний центр міста Біберах (Німеччина). На практичних заняттях розглядалися питання фактичного стану бібліотек: що пропонують українські бібліотеки вже сьогодні; аналіз того, що потрібно зробити (медіа, техніка, приміщення, персонал, маркетинг...); планування реалізації.

15 лютого. На черговому засіданні Американського клубу йшлося про улюблені солодкі страви американців, зокрема виготовлені вдома власноруч, такі як: яблучний пиріг, гарбузовий пиріг, смажена кукурудза, морозиво. Та найбільш цікаво було почути, яких саме українських страв не знають в Америці. Виявилося, що це борщ, сало, холодник (окрошка), вафлі, сир. І якщо борщ більшості американців подобається, то холодник викликає справжній жах.

16 лютого. Завідуюча відділом «Україніка» Н.І. Полянська брала участь у засіданні Міської комісії з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища. Одним із питань, ухвалених комісією, стало встановлення на фасаді ХДНБ ім. В.Г. Короленка меморіальної дошки видатному бібліотекознавцю Л.Б. Хавкіній (за зверненням голови Харківського обласного комітету «Дробицький яр» Л.П. Леонідова).

• У читальному залі відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів відбувся круглий стіл на тему ***«Екологія та здоров'я чоловіків сьогодні»*** з циклу заходів «Нація на сторожі здоров'я нації». Як завжди, його постійний ведучий д.м.н. проф. ХМАПО В.В. Россіхін у своєму вступному слові зробив акцент на важливих чинниках, що впливають на стан здоров'я чоловіків. У презентації, що супроводжувала його доповідь, на прикладах із лікарської практики було довено важливість здорового способу життя, аби наші нащадки були здоровою і повноцінною нацією. Доцент ХМАПО І.М. Антонян розповів про нові дослідження у геронтології. «Екологія, сім'я, здоров'я дітей та

майбутнього покоління» – тема виступу доцента ХМАПО О.В. Бухміна. Лікар-цитоморфолог Г.В. Щукіна ознайомила з інноваціями у фітотерапевтичних засобах профілактики і лікування чоловіків.

Наступного дня у програмі «Формула здоров'я» на харківському телевезійному каналі ОТБ було висвітлено роботу «круглого столу», організованого ХДНБ ім. В.Г. Короленка, а у газеті «Вечерний Харьков» було надруковано статтю кореспондента М. Ефанової «Мужчины могут исчезнуть через сто лет».

17 лютого. Працівники соціокультурного центру провели трибуну вченого ***«Засоби захисту городніх культур»***. Поради садоводам та городникам давали кандидати сільськогосподарських наук А.М. Штельма та Г.А. Посилаєва. Експонувалася література за темою заходу.

- У кабінеті бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної відкрилася книжкова виставка, присвячена 75-річному ювілею ***А.М. Перепечі,*** ветерана праці ХДНБ ім. В.Г. Короленка, співробітника науково-методичного відділу. На виставці були представлені публікації ювілярки, а також матеріали про її діяльність.

20 лютого. У читальному залі відділу «Україніка» з нагоди 150-ї річниці від дня народження О.М. Бекетова було розгорнуто виставку ***«Архітектор, художник, будівельник»***. Саме завдяки творчому генію О.М. Бекетова наше місто має індивідуальне обличчя. Виставка представляла журнали з його проектами («Зодчий», «Архітектура Радянської України»), зокрема з тими, які не вдалося втілити в життя, літературу про творчу діяльність митця та його родину, а також видання, що розкривають особові фонди архітектора в архівах і музеях України.

21 лютого. Працівники відділу «Україніка» провели День фахівця для бібліотекарів сільських бібліотек Богодухівського і Харківського районів, які проходили навчання у Харківському обласному навчально-методичному центрі підвищення кваліфікації працівників культосвітніх закладів. Була проведена екскурсія по Бібліотеці, у ході якої учасники заходу ознайомилися з музейною експозицією «*Харківська Громадська Бібліотека: перше 30-річчя. 1886 – 1916*» (її представив бібліограф науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства

С.О. Шемаєв), прочитані лекція-огляд «Сучасна українська художня література: книги-лауреати (2008 – 2012 рр.)» (завідуюча відділом «Україніка» Н.І. Полянська), методичні лекції «Краєзнавча бібліографія на допомогу бібліотекареві» (заслужений працівник культури України, бібліотекар відділу «Україніка» В.О. Ярошик), «Організація роботи клубу "Краєзнавець"» (головний бібліотекар відділу «Україніка» О.М. Дмитрієва). Слухачам курсів був запропонований також бібліографічний огляд нових надходжень з історії Харківщини (завідуюча сектором відділу «Україніка» С.І. Овчинникова), виставки-перегляди «Духовні скарби Слобожанщини», «Література і епоха», «Харківщина у дзеркалі бібліографії». Бібліотекарі познайомилися з регламентуючою та іншою документацією, що стосується краєзнавчої діяльності відділу, отримали методичні консультації з питань бібліотечного краєзнавства.

- У читальному залі відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів у рамках роботи ***«Школи молодого винахідника»*** доцент ХНАМГ кандидат економічних наук Т.О. Мамаєва провела майстер-клас з методології технічної творчості для студентів на тему ***«Шляхи прискореного розвитку технічної творчості»***.

22 лютого. Фахівці відділу «Україніка» взяли участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції, присвяченій 185-річчю від дня народження Л. Глібова і 200-річчю від дня народження Є. Гребінки, організованій Академією неперервної освіти. На пленарному засіданні конфереції вони представили бібліографічний огляд, присвячений Є. Гребінці (завідуюча сектором С.І. Овчинникова) та огляд літератури про поета, байкаря і видавця Л. Глібова (бібліотекар І.В. Діденко). Роботу конференції супроводжував перегляд літератури з фондів Бібліотеки.

23 лютого. З нагоди ***125-річчя від дня народження Леся Курбаса*** працівники соціокультурного центру організували Театральну вітальню ***«Театральна спадщина митця»***, в якій взяли участь студенти та викладачі Харківської державної академії культури (ХДАК) та Харківського училища культури.

• У межах заходів з підвищення кваліфікації персоналу Бібліотеки в Інтернет-центрі (при відділі інформаційно-бібліографічної роботи) відбувся ***«Практикум комп'ютерних знань для співробітників бібліотеки»***. Проводилися тренінги за темами: «Комп'ютер та його комплектуючі», «Операційні системи та програми забезпечення комп'ютера», «Принципи роботи з вікнами, файлами, папками», «Текстовий редактор Microsoft Word. Набір текстів. Створення таблиць», «Структура Інтернету. Пошук інформації в Інтернет. Пошукові програми Google, Яндекс», «Електронна пошта. Створення електронної поштової скриньки».

• Відбулося засідання журі конкурсу наукових робіт з бібліотекознавства, бібліографознавства та історії бібліотечної справи серед працівників ХДНБ ім. В.Г. Короленка, присвяченого 125-річчю Бібліотеки. Йшлося про підсумки конкурсу, визначалися переможці, обговорювалися організаційні питання оприлюднення результатів конкурсу.

24 лютого. Працівники відділу «Україніка» брали участь у Міжнародній науково-практичній конференції ***«Краєзнавство і учитель»***, яка щороку проводиться в ХНПУ. На пленарному засіданні з повідомленням, присвяченим 125-річчю ХДНБ ім. В.Г. Короленка, виступила завідуюча відділом «Українка» Н.І. Полянська. Під час заходу експонувалася виставка-перегляд «О краю мій, Слобожанщино!», яка познайомила учасників конференції з краєзнавчою літературою з фонду Бібліотеки.

• Цього ж дня у відділі «Україніка» відбулися краєзнавчі читання, приурочені до 160-річчя від дня народження видатного вченого фізіолога В.Я. Данилевського. Директор музею Південної залізниці А.М. Прохоров виступив з доповіддю «Дух винахідництва в родині Данилевських», в якій висвітлив наукову та винахідницьку діяльність братів Олександра, Костянтина та Василя, а також їхнього батька Якова Данилевського. Детальніше про внесок В.Я. Данилевського у медичну науку, охорону здоров’я в Харкові розповіла директор музею історії Харківського національного медичного університету (ХНМУ) Ж.М. Перцева.

• На замовлення фахівців ХМАПО у відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів відбувся день інформації на тему ***«Сучасні методи лікування безпліддя».*** Експонувалося близько 170 одиниць патентних документів.

26 лютого. У читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків до 210-річчя від дня народження французького письменника та драматурга В. Гюго була підготовлена тематична виставка ***«Ближе всего к великому стоит честность (В. Гюго)»***. Експонувалися видання, які розкривають творчий шлях письменника, його погляди на світ. Особливою увагою читачів користувалися романи та драми В. Гюго французькою мовою.

28 лютого. Головний бібліотекар відділу «Україніка» О.М. Дмитрієва провела групову методичну консультацію для бібліотекарів і програмістів Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки та міської спеціалізованої музично-театральної бібліотеки ім. К.С. Станіславського. Консультація була присвячена участі ХДНБ ім В.Г. Короленка у проекті створення електронної бібліотеки «Культура України», який реалізується під егідою НПБ України. Обговорювалися організаційні та технологічні питання оцифровування документів.

• У читальному залі відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів відбувся День стандартизатора ***«До 65-річчя Міжнародної організації зі стандартизації (ISO)»,*** на який були запрошені фахівці ДП «Харківстандартметрологія» та інших організацій. Завідуюча відділом В.Г. Прохорова розповіла про значення міжнародної стандартизації для співробітництва в інтелектуальній, науковій, технічній та економічній діяльності, історію створення ISO та діяльність технічних комітетів. Представник ДП «Харківстандартметрологія» В.Ю. Абасов виступив з повідомленням про сертифікацію продукції та систему управління якістю відповідно до міжнародних стандартів ISO 9000. Про фонди стандартів та послуг «Харківстандартметрології» проінформувала завідуюча сектором нормативно-технічної документації Л.І. Кравченко. Відбулась презентація бібліографічного покажчика «Нормативно-технічні документи зі стандартизації у фонді ХДНБ ім. В.Г. Короленка на допомогу інформаційній

діяльності, бібліотечній та видавничій справі», який був подарований бібліотекарям міста, присутнім на заході. Експонувалася книжкова виставка ***«Стандартизація: історія, сучасний стан та перспективи розвитку»,*** присвячена 65-річчю Міжнародної організації зі стандартизації, підготовлена до цього заходу.

29 лютого. З нагоди 125-річчя від дня народження Леся Курбаса працівники соціокультурного центру організували презентацію книги І. Макарик «***Перетворення Шекспіра. Лесь Курбас, український модернізм і радянська культурна політика 1920-х років***». У презентації брали участь працівники Харківського літературного музею, мистецтвознавці, культурологи. Видання представили гості з Києва – перекладач М. Климчук та редактор, літературознавець Я. Цимбал.

БЕРЕЗЕНЬ

1 березня. Завідуюча сектором бібліотечно-бібліографічного обслуговування відділу «Україніка» С.І. Овчинникова для студентів Харківського автотранспортного технікуму провела презентацію виставки ***«Архітектор, художник, будівельник»***, присвячену 150-річчю від дня народження О.М. Бекетова. Повідомлення С.І. Овчинникової під час презентації викликало значний інтерес, адже будівлі технікуму і ХДНБ ім. В.Г. Короленка споруджені за проектами великого зодчого. Студенти ознайомилися з журналами початку XX ст., що містять проекти архітектора, а також з ілюстративними матеріалами, представленими на виставці.

• У читальному залі відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів у рамках роботи ***«Школи молодого винахідника»*** відбулася творча зустріч з професором, завідуючим та засновником кафедри біотехнології та аналітичної хімії НТУ «ХПІ», винахідником М.Ф. Клещовим. Зустріч проходила напередодні 75-річчя ученого, який очолює кафедру протягом 33 років. Репортаж про творчу зустріч з науковцем транслювався у програмі «Зеркало недели» на каналі ОТБ місцевого телебачення.

3 березня. Виповнилося 150 років від дня народження видатного харківського архітектора О.М. Бекетова, ім'я якого тісно пов'язано з ХДНБ ім. В.Г. Короленка. З нагоди урочистої події у читально-експозиційному залі ім. академіка Д.І. Багалія науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань та рукописів була організована виставка, на якій репрезентувались рідкісні та цінні документи про діяльність ученого. Найцікавіше серед них – прижиттєве видання курсу лекцій з архітектури, прочитаних О.М. Бекетовим у Харківському технологічному інституті. Також особливої уваги заслуговує оригінал проекту з розширення ХДНБ ім. В.Г. Короленка в бік Слюсарного провулка, виконаний академіком у 1927 році. На малюнку зображено новий фасад Бібліотеки по вулиці Короленка. Крім цього, привертала увагу книга батька архітектора, видатного хіміка М.М. Бекетова «Основные начала термохимии» (1890) з дарчим написом Харківській громадській бібліотеці.

5 березня. Працівники відділу «Україніка» організували виставку «***"Диво дивнеє на світі з тим серцем буває!": кохання у житті і творчості Т.Г. Шевченка»*** з циклу заходів до 200-річчя від дня народження Кобзаря. Кохання – це один з ключів до розкриття таємниці творчості поета, до розуміння його соціальних і життєвих ідеалів. Були представлені твори Т.Г. Шевченка під редакцією М. Денисюка, видані в діаспорі, розвідки науковців про особисте життя митця, надруковані в наукових збірниках і періодичних виданнях.

6 березня. У залі нових надходжень відкрито тематичну книжкову виставку ***«Класичне портретне мистецтво. До 230-річчя О. Кіпренського».*** Представлена література висвітлювала творчість відомого живописця, представника романтичного напряму в російському мистецтві.

- З нагоди свята 8 березня працівники соціокультурного центру організували і провели вечір ***«І смак життя, і молодість душі»***. Жінок-працівниць Бібліотеки привітали молоді музиканти. Музичні твори для гітари прозвучали у виконанні студентів ХНУМ О. Волошина та О. Чухлеп. Вокальні твори та арії з відомих опер виконали учні Харківського музичного училища А. Ісітченко, А. Ладигін, М. Ворожка.

13 березня. У залі нових надходжень відкрилась експозиція ***«Гуманітарна політика України»***. Представлена література висвітлює актуальні проблеми розвитку соціогуманітарної сфери як однієї із визначальних сфер людського буття.

14 березня. Проходило засідання Американського клубу, присвячене американським ідіомам. Ця тема завжди викликає підвищений інтерес аудиторії. Члени клубу ставили багато запитань і намагалися встигнути законспектувати відповіді ведучого.

- У читально-експозиційному залі ім. академіка Д.І. Багалія науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів відкрито виставку картографічних видань, присвячених 500-річчю від дня народження видатного фламандського картографа ***Г. Меркатора (1512 – 1594)***. Репрезентовані видання охоплюють період з XVIII по XX ст.

Загальну картинау світу у його стародавньому часі відображають «Атлас Древнего мира» (СПб., 1853), укладений лінгвістом, письменником, винахідником та географом С. Барановським (1817 – 1893), «Новый Атлас или собрание карт всех частей Земного шара» (СПб., 1793), «Атлас или собрание карт всех частей Земного шара» (СПб., 1807), гравірований та виданий О. Савінковим, «Большой всемирный настольный атлас Маркса» (СПб., 1905), названий за прізвищем видавця А.Ф. Маркса, «Атлас к 3-му изданию физической географии ак. Ленца» (Б.м., 1865).

Географія Російської держави була представлена в таких виданнях: «Книга, глаголемая Большой Чертеж» (М., 1846); «Книга к Большому чертежу» (2-е изд. – М., 1838); «Подробный атлас Российской империи с планами провинций» (СПб., 1876); «Атлас исторический, хронологический и географический Российского государства …» (СПб., 1829). Укладений Іваном Ахматовим, «Атлас исторический …» був першим історичним атласом, на картах якого знайшла своє відображення історія Росії від стародавніх часів до кінця XVст. «Географія є очами історії», вважав фламандський картограф Абрахам Ортель. Згідно з цим лозунгом йде розвиток цілого напрямку у світовій картографії – створення історичних атласів. У виданні О. Даниловського «Карты России 1614 года …» (СПб., 1901) використані рідкісні картографічні матеріали. По-перше, міститься староруська карта, яка була складена за кресленням царевича Ф.Б. Году-

нова, а у 1820 році відтворена інженером – полковником П. Дейріардом. По-друге, план Москви 1613 р. наведено відповідно до карти Гесселя Герритса – найвидатнішого фламандського картографа і гравера початку XVII ст.

Географічне відображення України представлене у працях військового інженера, маркіза Гійома Левассера де Боплана «Описание Украины» (СПб., 1832), В. Ляскоронського «Иностранные карты и атласы XVI и XVII вв., относящиеся к Южной России» (К., 1898), «Гийом Левассер де Боплан и его историко-географические труды относительно Южной России ...» (К., 1901). Є кольорове відтворення 5-х карт України з коментарями до них. Географія Харківщини висвітлювалася у 4-х виданнях з опису Харківського намісництва. Два з них побачили світ у Харкові, у 1788 та 1878 роках, інші – у Москві, у 1788 та 1902 роках.

На виставці експонувалися також російські та іноземні видання з картографічним матеріалом окремих міст.

● Працівники відділу «Україніка» С.І. Овчинникова і О.І. Школа брали участь у Міжнародній науковій конференції ***«Лесь Курбас в контексті світової та вітчизняної культури»***, яка відбулася в Харківському будинку актора і була присвячена 125-річчю від дня народження митця. Підготовлена ними виставка-перегляд видань викликала інтерес учасників заходу. Їм надавалися консультації з використання інформаційних ресурсів ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

Директор Національного центру театрального мистецтва ім. Леся Курбаса, доктор мистецтвознавства Н.М. Корнієнко (Київ) подарував Бібліотеці свою книгу «Лесь Курбас: репетиція майбутнього» з дарчим написом. Декілька видань подарували також професор ХДАК С.І. Гордєєв та головний редактор журналу «Кіно-Театр» Л.І. Брюховецька (Київ).

14–16 березня. У читальному залі відділу інформаційно-бібліографічні роботи проведено День інформації на тему ***«Наукові розробки та новітні технології на сторінках реферативних журналів України та Росії»*** На виставці було представлено понад 200 примірників видань, що висвітлювали наукові розробки в галузі фізики, хімії, медицини, біотехнологій, екології, енергетики, метрології, електротехніки, електроніки тощо. Захід відвідали провідні фахівці інституту проблем кріобіології та кріомедицини НАН України, ВНДІ монокристалів, Інституту ім. І.І. Мечнікова

НАН України, Інституту загальної та невідкладної хірургії Академії медичних наук України тощо.

15 березня. Відбулося розширене засідання ради завідуючих при директорі. Розглядалися основні підсумки роботи ХДНБ ім. В.Г. Короленка за 2011 рік. З основною доповіддю виступив головний бібліотекар сектору наукового управління і бібліотечних технологій науково-методичного відділу О.Б. Стогній. Експонувалася книжкова виставка ***«Видавнича продукція ХДНБ ім. В.Г. Короленка: 2011 рік»,*** підготовлена працівниками кабінету бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної.

- До 130-річчя від дня народження поетеси Х. Алчевської у відділі «Україніка» відкрилася виставка ***«Царівна людської душі».*** Шанувальники поезії ознайомилися з добірками її творів «Туга за сонцем», «Пісні серця і просторів», «Встань, сонце!», «Пісня життя», першодруками віршів у «Літературно-науковому віснику», київському часописі «Рідний край». На виставці також були представлені дослідження життєвого і творчого шляху поетеси.

- Працівники соціокультурного центру провели зустріч за «круглим столом» ***«Зодчий старого Харкова»,*** присвячену 150-річчю від дня народження О.М. Бекетова. Про талант архітектора та живописця розповіла працівник Харківського художнього музею О.Й. Денисенко. Про власні дослідницькі розвідки щодо творчого здобутку митця повідомила краєзнавець О.Л. Куценко.

- У Німецькому читальному залі за проектом Гете-Інституту в Україні оголошено конкурс ***«Я створюю книгу!»,*** учасниками якого могли стати всі бажаючі. Назва книжки, яку слід створити – «Mein Blick auf Deutschland» (Мій погляд на Німеччину). На допомогу учасникам конкурсу в Бібліотеці була організована творча майстерня (працювала щовівторка з 14.00 до 18.00), де конкурсанти оформляли свої книги.

16 березня. На запрошення Літературного музею фахівці відділу «Україніка» взяли участь у вечорі, присвяченому 130-річчю від дня

народження поетеси Х.О. Алчевської. «Моя душа любила світ…» – так назвала свій виступ завідуюча відділом «Україніка» Н.І. Полянська. Завідуюча сектором С.І. Овчинникова презентувала учасникам заходу книжкову виставку, що відкрилася з цієї нагоди у ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

17 березня. Розпочала роботу книжкова виставка ***«Жива планета»***, організована працівниками соціокультурного центру до Всесвітнього дня Землі, який відзначається щороку в день весняного рівнодення. У 2012 році Всесвітній день Землі припав на 20 березня. Експозиція знайомила читачів з новими відкриттями і досягненнями наук про Землю.

19 березня. У залі нових надходжень відкрито тематичну книжкову виставку ***«Знавець дитячої душі. До 130-річчя від дня народження К. Чуковського»***. Експонувалися твори письменника і літературознавця, література про його життєвий і творчій шлях, суспільно-політичну діяльність.

20 березня. Працівники відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів організували «круглий стіл» на тему ***«Сучасні екотехнології – ключ до процвітання України»*** (з циклу заходів «Екологія довкілля»). Участь брали науковці та фахівці Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва (ХНАУ), ХНТУСГ, Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААНУ, Інституту ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського НААНУ, НТУ «ХПІ», представники громадських організацій. Обговорювалися питання впровадження новітніх технологій у сільське господарство, промисловість та інші сфери. Ведучий «круглого столу» доктор біологічних наук, професор ХНАУ М.О. Горін порушив питання про створення Національного парку «Роганський» як полігону для впровадження екотехнологій. У доповіді голови Харківського регіонального центру розвитку науки, освіти та виробництва О.П. Мазуренка йшлося про оптимізацію використання ресурсного потенціалу АПК та природно-заповідного фонду. Зацікавило присутніх повідомлення члена ініціативної групи зі створення парку «Роганський» кандидата фармацевтичних наук

І.А. Довженок про важливий інструмент екотехнологій у грунтознавстві, а саме – пермокультуру. Про підготовку агробіотехнологів у Харківському регіоні аудиторії розповів доктор технічних наук, професор НТУ «ХПІ» М.Ф. Клещов. Інформація про захід пролунала у «Новинах» обласного радіо.

20–29 березня. Проводилися заняття адаптаційних курсів для нових працівників Бібліотеки ***«Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка як інформаційний, культурний та освітній заклад загальнодержавного значення».*** Організатор курсів – науково-методичний відділ, термін проведення – березень-квітень 2012 року.

Серед слухачів курсів були працівники структурних підрозділів Бібліотеки: В.Р. *Антонова, І.В. Діденко* (відділ «Україніка»), *А.В. Веріженко* (відділ обслуговування користувачів), *О.Л. Грабарчук* (науково-дослідний відділ книгознавства, колекцій рідкісних видань та рукописів), *О.В. Зиминська, С.В. Телегіна* (відділ інформаційно-бібліографічної роботи), *В.С. Ключник* (відділ консервації та реставрації), *С.О. Шемаєв* (науково-дослідний відділ бібліотекознавства і бібліографознавства), *А.А. Тіщенко* (науково-методичний відділ), *Н.М. Соколенко* (відділ міжбібліотечного абонемента та електронної доставки документів), *О.І. Сергієнко* (відділ наукової обробки документів і організації алфавітних каталогів), *Є.О. Пахарук* (науково-видавничий центр), *О.О. Лой* (соціокультурний центр), *Л.М. Кравченко* (відділ наукового формування документних ресурсів і документообміну), *Л.П. Козоріз* (відділ наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів), *Н.Є. Червона* (відділ наукової організації використання основного фонду).

На першому занятті завідуюча науково-методичним віділом О.П. Куніч ознайомила слухачів курсів з метою, завданням та організацією курсів. Директор Бібліотеки В.Д. Ракитянська виступила з повідмленням про ХДНБ ім. В.Г. Короленка як заклад культури всеукраїнського значення. Вчений секретар О.І. Танько зосередила увагу слухачів на історії розвитку Бібліотеки. Її повідомлення супроводжувалося презентацією музейної експозиції, що присвячена Бібліотеці. На наступних заняттях висвітлювалися питання розвитку, становлення та функціонування Бібліотеки, зокрема, основні напрямки діяльності відділів наукової обробки документів і організації алфавітних каталогів, наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів,

обслуговуваня користувачів, науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів, історія розвитку відділу «Україніка», склад підсобного фонду, науково-бібліографічна та краєзнавча робота, діяльність клубу «Краєзнавець», стан інформаційно-бібліографічного обслуговування користувачів Бібліотеки (робота віртуальної довідково-бібліографічної служби). Окреме заняття присвячувалося роботі з кадрами, кваліфікаційним вимогам до персоналу, соціальному захисту колективу та діяльності профспілки Бібліотеки.

21 березня. Відбувся ***ювілейний вечір О. Новик***, харківської поетеси і вокалістки, організований працівниками соціокультурного центру. У виконанні ювілярки прозвучали вокальні композиції та вірші.

22 березня. У межах заходів, присвячених 200-літтю Великого Кобзаря, працівники соціокультурного центру організували зустріч з мистецтвознавцем Харківського художнього музею О.Й. Денисенко, яка виступила з лекцію ***«Сторінками повісті Т.Г. Шевченка "Художник"»***, що супроводжувалася презентацією ілюстрацій до повісті та інших творів Т.Г. Шевченка.

- З нагоди Всесвітнього дня водних ресурсів працівники відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів організували зустріч з А.О. Павловою, головою Клубу безмедикаментозного відновлення здоров'я ім. Ю. Батуліна, яка прочитала лекцію ***«Вода для життя»***. Обговорювалися актуальні питання якості питної води, проаналізовані її корисні властивості, роль у житті людини та вплив на здоров'я, а також методи очищення води для подальшого безпечного використання. До уваги присутніх була представлена тематична виставка ***«Екологія та раціональне природокористування».***

- Всесвітньому дню водних ресурсів була також присвячена книжкова виставка ***«Гідросфера – джерело життя на Землі»,*** яка відкрилася в читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків. Книги, представлені на виставці, знайомлять з науками про гідросферу – гідрологією суходолу та океанологією, містять інформацію про водні ресурси нашої планети – моря, океани, річки, озера, льодовики тощо.

- У Німецькому читальному залі пройшов перегляд та обговорення кращих німецьких короткометражних фільмів «Kleingeld» та «Dufte». Були присутні студенти харківських вищих навчальних закладів. У заході також брали участь громадяни Німеччини: лектор DAAD Маріо Радермахер, викладач німецької мови Міріам Каммерер, волонтер Домінік Фрітше, які працюють у Харкові. Модератором заходу була Олена Бєлозьорова, кандидат філологічних наук старший викладач ХНУ.

23 березня. В актовому залі Бібліотеки відбулося нагородження переможців конкурсу на кращу наукову роботу з бібліотекознавства, бібліографознавства та історії бібліотечної справи, присвяченого 125-річчю ХДНБ ім. В.Г. Короленка, в якому взяли участь представники всіх структурних підрозділів, завідуючі відділами та учасники конкурсу.

Переможців привітала голова оргкомітету конкурсу, директор Бібліотеки В.Д. Ракитянська. Була продемонстрована презентація «Конкурс до ювілею», підготовлена працівниками науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства головним бібліотекарем А.Л. Шалигановою та бібліографом С.О. Шемаєвим. У презентації організатори та учасники конкурсу в формі інтерв'ю розповіли про цілі, завдання і перспективи конкурсу. Зауважувалося, що вперше за 25-річну історію проведення конкурсу наукових робіт серед працівників Бібліотеки, 40 учасниками з 12 відділів подано 70 робіт. Вибір багатьох тем пов'язаний з вирішенням реальних потреб книгозбірні. Змістовними є праці, присвячені 125-річному ювілею ХДНБ ім. В.Г. Короленка, пов'язані з вивченням її історії в ході дослідження «Історія ХДНБ ім. В.Г. Короленка». Третина робіт, представлених на конкурс – науково-бібліографічні покажчики, підготовлені відділом «Україніка» і відділом науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів за останні 4 роки. Вперше конкурсанти змагалися в новій номінації – електронні проекти. Заслуговують на увагу праці, виконані молодими фахівцями Бібліотеки.

За оцінкою журі, у номінації ***«Впровадження креативних технологій в бібліотечну практику»*** переможцями стали: Л.О. Мартовицька, головний бібліотекар відділу наукової обробки документів і організації алфавітних каталогів; Н.В. Подошовка, завідуюча відділом наукової систематизації, предметизації та організації систематичних

каталогів та М.М. Чегринець, головний бібліотекар цього відділу; В.І. Черкашина, завідуюча сектором відділу інформаційно-бібліографічної роботи. У номінації ***«Професійність та науковий підхід у науково-бібліографічній діяльності»***: сектор науково-бібліографічної роботи відділу «Україніка» (завідуюча сектором Т.О. Сосновська); у номінації ***«Професійність та науковий підхід у науково-дослідній діяльності»***: А.Л. Шалиганова, головний бібліотекар науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства; у номінації ***«Професійність та науковий підхід у науково-методичній діяльності»***: Г.Д. Ковальчук, головний бібліотекар науково-методичного відділу; у номінації ***«Професійність та науковий підхід у фондознавчих дослідженнях»***: Н.П. Осадча, головний бібліотекар відділу наукової організації та використання основного фонду, О.Я. Ісаєнко, бібліотекар науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань та рукописів; у номінації ***«Професійність та науковий підхід у вивченні історії бібліотечної справи***»: В.Г. Прохорова, завідуюча відділом науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів, І.В. Дмитриченко, завідуюча відділом інформаційно-бібліографічної роботи; А.Є. Журавльова, бібліотекар відділу обслуговування користувачів; у номінації ***«Майстерність та творчість у створенні віртуальних проектів»***: О.М. Дмитрієва, головний бібліотекар відділу «Україніка», В.В. Сафонова, головний бібліотекар науково-методичного відділу; у номінації ***«Творчий пошук, ініціатива молодих»***: завідуюча сектором науково-видавничого центру Н.О. Стрілець, бібліограф науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства С.О. Шемаєв, працівники науково-методичного відділу М.Є. Корнієнко та А.А. Тіщенко, головний бібліотекар відділу наукової обробки документів і організації алфавітних каталогів Л.В. Науменко.

Переможці конкурсу одержали дипломи, квіти і грошові премії, відповіли на запитання ведучих заходу М.М. Чегринець, А.А. Тіщенко. Музичні привітання учасникам та переможцям конкурсу підготували студенти ХНУМ.

- Цього ж дня у відділі «Україніка» пройшли краєзнавчі читання на тему ***«Історія єврейського театру в Харкові»***. Театрознавець, головний бібліограф Центральної наукової бібліотеки ХНУ Ю.Ю. Полякова розповіла про гастролі єврейських труп у Харкові,

охарактеризувала передумови створення і діяльність театру «Унзер Вінкль» і Державного єврейського театру, внесок окремих діячів у розвиток єврейського театрального мистецтва.

- У соціокультурному центрі відбувся літературно-музичний вечір ***«"Срібний вік" російської поезії».*** Участь брали харківські поети, барди, письменники. Ведуча – Ліна П'ятак.

- Працівники відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів для фахівців Харківського управління «Південна залізниця» провели день інформації ***«Прогресивні методи ремонту та утримання залізничного полотна».*** Було представлено понад 400 описів винаходів Російської Федерації та України за останні п'ять років.

25-31 березня. Працівник Австрійської бібліотеки при ХДНБ ім. В.Г. Короленка Н.В. Безлєпкіна брала участь у Днях австрійської культури, що проходили у Дрогобичі. Для реалізації насиченої програми були запрошені українські та австрійські дипломати, науковці і фахівці. У програмі масштабного культурного свята були такі заходи: методичний семінар для вчителів німецької мови ***«Австрійська література на занятті з німецької мови»***, країнознавчий семінар для студентів ***«Австрійські свята і традиції»*** та «***Музика з Австрії***», літературо- та мовознавчий колоквіум «***Транскультурні студії австрійсько-українських літературних, культурних та мовних контактів***».

Цікавою новинкою цьогорічних Днів Австрії в Дрогобичі стали літературні читання «***Дружба: Йозеф Рот і Штефан Цвейг***», вистава лялькового театру «***Австрія Бохданського: три мініатюри з австрійської літератури***», презентація наукових видань «***Австрійська мала проза ХХ ст.: художня світобудова***» та «***Артур Шніцлер: поетика тексту***», круглий стіл «***Австрійська літературна та культурна спадщина в сучасній Україні***».

26 березня. Проводилася виробнича міжвідділька нарада консультантів залу каталогів відділу обслуговування користувачів та сектору документів природничих, сільськогосподарських та медичних наук відділу наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів, на якій були розглянуті питання про сучасний

стан науки, термінології, відображення змін та доповнень у систематичних каталогах відповідно до нового видання ***«Средние таблицы ББК. Вып. 3. 4/5 П/Р Сельское и лесное хозяйство. Сельскохозяйственные и лесохозяйственные науки. Здравоохранение. Медицинские науки».***

27 березня. Працівники науково-методичного відділу організували чергове заняття школи «Бібліоменеджера» для працівників Бібліотеки на тему ***«Сутнісні характеристики бібліотечної реклами».*** Заняття проводила кандидат педагогічних наук доцент кафедри документознавства та книгознавства ХДАК Т.Д. Булах. Представлений теоретичний матеріал чергувався з практичними рекомендаціями, супроводжувався презентацією. Наприкінці заняття демонструвалися рекламні відеоролики про значення читання, книги, бібліотек.

- Співробітники відділу «Україніка» С.І. Овчинникова і В.Р. Антонова провели тематичний вечір для курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ (ХНУВС). Програма заходу включала віртуальну екскурсію по Харкову, огляд «Харківщина в дзеркалі бібліографії», виставку-перегляд краєзнавчої літератури.

- Працівники соціокультурного центру провели літературно-музичний вечір ***«Весняні голоси»***. Участь брали члени Всеукраїнського конгресу літераторів О. Конопля, С. Мерчанський, З. Козирєва, Л. Шептовицький. Пролунали поезії про весну, особливе захоплення викликали пісні у виконанні харківського барда О. Давшан.

28 березня. Працівники Бібліотеки брали участь у науково-практичній конференції ***«Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій у бібліотеках»***, організованій Асоціацією сучасних інформаційно-бібліотечних технологій (АСІБТ) на базі Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі (ХДУХТ). Конференція була присвячена 20-річчю створення АСІБТ та 45-річчю ХДУХТ. Обговорювалися питання використання інформаційно-комунікаційних технологій у бібліотечній сфері, впровадження інновацій у створенні веб-сайтів, порталів, блогів, інформаційних хостів, працювала постерна сесія «Електронний каталог як ресурс і послуга».

Провідний бібліотекар науково-методичного відділу Бібліотеки М.Є. Корнієнко виступила з повідомленням про віртуальний проект, підготовлений з нагоди 140-річчя від дня народження Л.Б. Хавкіної. У цьому проекті висвітлювався харківський період діяльності видатного бібліотекознавця.

- ***«Сторінки театрального життя»*** – так називався захід на честь відзначення Міжнародного дня театру. Соціокультурний центр організував зустріч із С. Бережком, актором Харківського академічного драматичного театру ім. Т.Г. Шевченка, лауреатом премії ім. І. Мар'яненка, який розповів про останні вистави театру і свої ролі.

28–29 березня. Працівники відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів взяли участь у 9-й Міжнародній конференції ***«Сотрудничество для решения проблемы отходов»***, організованій Незалежним агентством екологічної інформаці «ЕкоІнформ», НТУ «ХПІ» та ТОВ «Екологічний Альянс». Конференція проходила у презентаційно-виставковому центрі «Радмір Експохол», учасники – науково-дослідні та проектні установи, промислові, комунальні та сільськогосподарські підприємства, фінансові заклади, інвестиційні та страхові компанії, громадські організації. Наукова спільнота близького та далекого зарубіжжя черговий раз об’єдналась для того, щоб сприяти поширенню передового досвіду і практики, зміцненню контактів між зацікавленими сторонами, залученню до залагодження проблеми інвесторів, промисловців, підприємців, громадськості та влади.

Під час проведення конференції експонувалася розгорнута тематична виставка, на якій була представлена нормативно-технічна документація та описи винаходів до патентів із баз даних «Винаходи в Україні» та «Патенты России». Серед учасників конференції розповсюджувались друковані видання відповідної тематики, підготовлені співпрацівниками відділу, рекламна продукція Бібліотеки, прес-релізи про Фестиваль науки. Учасники конференції подарували Бібліотеці періодичні видання російських, українських та іноземних видавництв, книги серії «Екологія» Сибірського відділення Російської академії наук та Київського видавництва ДУ «Інституту економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України».

29 березня. Працівники Бібліотеки взяли участь в організації та проведенні засідання за «круглим столом» на тему ***«Питання вдосконалення діяльності відділів рідкісних книг бібліотек в інформаційному забезпеченні науково-освітнього процесу».*** Засідання відбулося в Науковій бібліотеці Національного університету «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». Обговорювалися досвід та проблеми комплектування, організації, збереження та популяризації фондів рідкісних видань, впровадження нових інформаційних технологій в роботу відділів рідкісних видань, сучасні рішення та можливості взаємодії бібліотек в поцифруванні цих фондів тощо. Завідувач науково-дослідним відділом книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів ХДНБ ім. В.Г. Короленка І.Я. Лосієвський виступив з повідомленям на тему «Актуальні питання експертизи цінності та відбору книжкових пам'яток до Держреєстру». Завідуюча сектором науково-методичного відділу О.П. Скорик представила книжкову експозицію «Колекції рідкісних видань у бібліотечних фондах: формування, збереження, розкриття», розповіла про інформаційні ресуси та послуги, які надаються бібліотекарям в кабінеті бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної, і подарувала Науковій бібліотеці Національного університету «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого» кілька ювілейних видань, підготовлених з нагоди 125-річчя книгозбірні.

- У читальному залі відділу інформаційно-бібліографічної роботи відкрилася книжкова виставка ***«Дім. Сад. Город».*** Було представлено понад 30 довідкових видань, в яких розглядаються практичні поради з будівництва власного будинку, теплиць, парників, методи вирощування розсади, обрізки садових дерев і чагарників тощо.

31 березня. У відділі літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків відбулася чергова зустріч з учасниками Харківського міського есперанто-клубу, присвячена 125-річчю з дня виникнення мови есперанто. З нагоди цієї події в есперанто-клубах України проходили зустрічі-інтерв'ю з ветеранами руху есперанто. Гостями Бібліотеки стали відомі есперантисти Ю. Лупицький та О. Гончаров, які розповіли про виникнення та розвиток руху есперанто в Харкові, численні зустрічі есперантистів країни, подорожі до Криму, Кавказу, Польщі. Бесіду супроводжувала демонстрація численних фотографій.

* * *

СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕЬ

➢ З метою оптимізації науково-дослідної роботи **з вивчення інформаційної культури користувача ХДНБ ім. В.Г. Короленка** сформована робоча група, до складу якої увійшли представники 12 відділів Бібліотеки. Під керівництвом відділу інформаційно-бібліографічної роботи та науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства відбулося три засідання членів робочої групи.

На першому засіданні, що проходило ***1 березня***, обговорювалися організаційно-методичні питання проведення локального дослідження ***«Формування інформаційної культури користувача ХДНБ ім. В.Г. Короленка»***. Завідуюча відділом інформаційно-бібліографічної роботи І.В. Дмитриченко ознайомила з планом роботи над дослідженням у 2012 р., результати якого будуть заслухані на засіданні вченої ради Бібліотеки. У доповіді Ю.В. Ходарєвої «Вивчення інформаційної культури користувача в Харківській державній науковій бібліотеці ім. В.Г. Короленка», яка супроводжувалася презентацією, була представлена програма і методика локального дослідження. Завідуюча відділом Н.І. Капустіна представила презентацію про досвід роботи провідних міжнародних організацій з вивчення інформаційної культури.

Друге засідання робочої групи відбулося ***21 березня*** у формі екскурсії по Бібліотеці, під час якої була презентована діяльність обслуговуючих відділів, спрямована на підвищення рівня інформаційної культури користувачів. Завідуюча сектором науково-методичного відділу О.П. Скорик представила повідомлення та презентацію на тему *«Форми і методи формування інформаційної культури користувачів кабінету бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної»*, головний бібліотекар відділу наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів М.М. Чегринець – рекламний проект *«Системи каталогів та картотек ХДНБ ім. В.Г. Короленка – сучасний рівень реклами»* та пропозиції щодо перспектив його впровадження.

На третьому засіданні членів робочої групи ***26 березня*** обговорювалися зауваження і пропозиції до запитань в анкетах, розроблених для визначення рівня інформаційної культури користувачів.

- Більшість працівників структурних підрозділів Бібліотеки брала участь у Всеукраїнському дослідженні ***«Незадоволений читацький попит на вітчизняну книжкову продукцію у публічних бібліотеках України»***, організованому Національною парламентською бібліотекою Ураїни. Робота здійснювалася згідно з програмно-методичною документацією, розробленою працівниками науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства.
- У фонді основного книгосховища виявлено та переведено до фонду рідкісних видань дві рідкісні пам'ятки гражданського шрифту XVIII ст.: окремі видання творів студента Московської академії Д. Ілліна (М.: унив. тип., 1772) та студента Харківського колегіуму І. Короставцева (М.: унив. тип., 1773); 6 західноєвропейських малоформатних видань кінця XVIII – початку XIX ст.; 11 примірників цінних літературних альманахів та збірників кінця XIX – початку XX ст. , один з кращих зразків ранньої футуристичної книги – збірник творів О. Гуро «Шарманка: пьесы, стихи, проза» (СПб.: Сириус, 1909; особливо рідкісне видання); книги з автографами видатного польського поета і перекладача XIX ст. А.Е. Одинца, друга А. Міцкевича; діячів кінця XIX – першої половини XX ст.: українського письменника та історика А. Полницького, українського та російського бібліотекознавця Л. Хавкіної, німецького письменника Г. Вандта, а також кількох англійських та французьких літераторів.

Виявлено фрагменти цінних особистих та родинних зібрань – комплексних пам'яток книжкової та бібліотечної культури (переважно це – книги з екслібрисами, творами малої графіки), серед яких – бібліотеки членів Імператорського Дому Романових (21 прим.), графа М. Баранцова, графа Д. Канкріна, українського письменника та літературного критика А. Крушельницького, українського етнографа, фольклориста та громадського діяча О. Русова; книги з родинних бібліотек Алчевських, Котляревських, Мечнікових, Харитоненків, графа Капніста, князів Святополк-Мирських та ін. Відзначимо також книги з екслібрисами відомих видавців та книгопродавців XIX – початку XX ст. В. Клочкова, І. Лисенкова, О. Смірдіна та ін., цінні видання з бібліотеки Польського Дому у Харкові (початок XX ст.). Цю роботу скоординовано виконали працівники відділу наукової організації використання основного фонду та науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів.

➢ У І кварталі 2012 р. продовжено роботу над ***регіональним дослідженням*** **«Моніторинг діяльності бібліотек Харківщини, органів влади і експертів у сфері читання»** (відповідальний виконавець завідуюча науково-дослідним відділом бібліотекознавста і бібліографознавства Н.І. Капустіна та бібліотекар Ю.В. Ходарєва), в якому взяли участь директори бібліотек, керівники управлінь освіти і культури. Проведений моніторинг дозволяє проаналізувати ситуацію, що склалася у сфері читання, визначити проблемні ділянки та найкращий досвід. Серед практичних досягнень дослідження – активізація соціального партнерства в підтримці читання, оцінка ефективності діяльності соціальних інститутів у цій сфері.

➢ Продовжувались контакти з колекціонерами, власниками пам'яток писемності та друку. До фонду Бібліотеки надійшов черговий дарунок завідувача лабораторії реставрації ХНУМ Ю.П. Дерев'янка – рідкісне видання гражданського шрифту *«Народные сказки, изданные Виландом» / пер. с нем. В. Полякова. – Орел: тип. И. Сытина,1823.* З особистих зібрань надійшли книги з автографами І. Драча, інших українських і російських письменників другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

Свої книги з дарчими написами подарували Бібліотеці автори – поети С. Мінаков, А. Мінакова, Л. П'ятак, С. Шелковий, філософ та літературознавець І. Купріянов, літературознавець К. Бондар та інші.

2 ПРАЦІВНИКИ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В.Г. КОРОЛЕНКА – ЮВІЛЯРИ 2011 РОКУ [2]

26 лютого відзначила 55-річчя бібліотекар І категорії відділу наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів ***Ольга Леонідівна Романовська.*** У 1976 р. Ольга Леонідівна закінчила Львівський політехнічний інститут за спеціальністю інженер-електрик. У ХДНБ ім. В.Г. Короленка працює з 1995 р. Згідно з профілем своєї освіти

[2] Доповнення до інформації про працівників Бібліотеки – ювілярів 2011 року, поданої у попередньому 4 (52) випуску видання.

О.Л. Романовська здійснює аналітико-синтетичну обробку (індексування) інформаційних ресурсів та веде розділи систематичних каталогів і картотек («О Транспорт», «І Гірнича справа», «З 1/9 Енергетика», «Ц Військова справа»). Вона є досвідченим фахівцем з питань систематизації та предметизації документів. Колектив цінує Ольгу Леонідівну за доброзичливість, чуйність, порядність, готовність прийти на допомогу. Колеги поважають її за оптимізм, життєрадісність, уміння знаходити позитив у будь-яких ситуаціях.

16 квітня відзначила 55-річчя редактор І категорії відділу наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів ***Галина Вікторівна Датченко.*** Одразу після закінчення ХДІК у 1978 р. вона почала працювати у ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

Трудову діяльність у Бібліотеці Галина Вікторівна розпочала на посаді бібліотекаря науково-методичного відділу. У відділі наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів працює з 1983 р., де займається систематизацією та предметизацією документів з розділів «Д Науки про Землю», «Ч 50/51 Рекреація. Туризм. Фізична культура та спорт», «Ч 60 Засоби масової інформації. Книжкова справа. Книгознавство. Друк», «Ч 81 Архівна справа», «Щ 9 Музичні твори». Галина Вікторівна кваліфіковано виконує різні технологічні процеси з організації, ведення та редагування систематичного каталогу, картотеки статей, алфавітно-предметного покажчика, надає довідки користувачам зі складних питань пошуку інформації з різних галузей знання. Г.В. Датченко – працьовита, активна, відповідально ставиться до своїх обов'язків, доброзичлива та комунікабельна. Неодноразово відзначалася подяками за сумлінну працю. Її поважають колеги за відданість справі, щире та добре серце.

12 червня 2011 року виповнилося 50 років ***Надії Іванівні Борисенко***, завідуючій сектором диспетчеризації та технічного оформлення каталогів відділу наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів. У ХДНБ ім. В.Г. Короленка вона почала працювати з 1983 р., після закінчення ХДІК. Надія Іванівна зарекомендувала себе як кваліфікований спеціаліст, активний організатор та здібний керівник. Вона контролює роботу сектору, терміни проходження та збереження документів, що надходять на опрацювання.

Вона спроможна ефективно виконувати кілька завдань одночасно, модифікувати процеси роботи відділу. Здатна швидко сприймати інновації, бере активну участь у розробці та реалізації планів інформатизації бібліотечних процесів, зокрема функціонування АІБС «ІРБІС» у відділі. Контролює ведення, редагування, підтримку в актуальному стані електронного каталогу та лінгвістичного забезпечення автоматизованої інформаційно-пошукової системи, у т.ч. приділяє значну увагу складанню авторитетного/нормативного файла предметних рубрик. Н.І. Борисенко постійно підвищує свій професійний рівень, їй притаманні цілеспрямованість, ініціативність, стратегічне мислення. Надія Іванівна активна також і в громадській роботі. Бере участь у підготовці усіх святкових заходів, виконує обов'язки профоргу відділу. Завдяки комунікабельності, доброті, чуйності вона здобула повагу та авторитет у колективі.

29 серпня виповнилось 55 років ***Тамарі Тимофіївні Крюковій***, бібліотекарю І категорії відділу міжбібліотечного абонемента і електронної доставки документів. 32 роки трудової діяльності віддала Тамара Тимофіївна обслуговуванню абонентів і користувачів улюбленої Бібліотеки. Близько 20 років Т.Т. Крюкова працювала в секторі віддалених користувачів та електронної доставки документів. З упровадженням у Бібліотеці нових іформаційних технологій освоїла «АРМ МБА», формувала електронні картотеки «Абонент», «Замовлення». За її участі було складено «Пам'ятку для харківських абонентів МБА ХДНБ ім. В.Г. Короленка» (1994 р.). Знання суміжних ділянок роботи відділу дало змогу Тамарі Тимофіївні перейти до сектору обслуговування міських персональних і колективних абонентів. Відповідально, по-діловому вона ставиться до справи: приймає замовлення, обслуговує абонентів, слідкує за строками повернення документів. Тамара Тимофіївна постійно підвищує свій професійний рівень, слідкує за новими досягненнями у бібліотечній справі, ділиться досвідом роботи. Нині вона разом зі своїми колегами впроваджує нову програму для абонентів «Служба попереднього замовлення».

7 листопада відзначила 55-річчя ***Валентина Іванівна Іванеко***, завідуюча сектором документів природничих, сільськогосподарських та медичних наук відділу наукової систематизації, предметизації та

організації систематичних каталогів, яка у 1980 р. закінчила Харківський політехнічний інститут за спеціальністю інженер-механік. У відділі наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів Валентина Іванівна працює з 1992 року. Є висококваліфікованим фахівцем з питань систематизації, предметизації, координатного індексування документів з технічних та природничих наук, досвідченим спеціалістом з фізико-математичних наук, технології металів, машинобудування, приладобудування. Вона постійно консультує користувачів та виконує тематичні довідки. В.І. Іванеко здійснює керівництво виробничою та науковою діяльністю сектору, уміло координує його роботу. При опрацюванні документів контролює ведення та підтримку в актуальному стані лінгвістичних засобів для формування розділів електронного каталогу. Вона відрізняється здатністю логічного аналітичного мислення, ерудована, гарно сприймає нову інформацію та уміє її використовувати, добре орієнтується в економічних та юридичних питаннях, наполеглива, має хороше почуття гумору.

3 НАУКОВО-ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ХДНБ ім. В.Г. КОРОЛЕНКА

3.1 Видання, підготовлені працівниками Бібліотеки

Бібліографічне редагування алфавітного каталогу : метод. поради / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка; уклад. : О.А. Поліщук, В.К. Разінкова. – Х., 2012. – 66 с.

У покажчику подано поради бібліотекарям з питань організації роботи та технологічного забезпечення різних видів бібліографічного редагування алфавітного каталогу.

Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство : звед. кат. нових надходжень до провідних бібліотек Харкова. 2011. Вип. 4 (жовт. – груд.) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка, Асоц. сучас. інформ.-бібл. технологій, Харк. обл. відділення УБА [уклад. Л.В. Глазунова]. – Х., 2012. – 41 с.

Каталог містить інформацію про документи з питань бібліотечної, науково-інформаційної діяльності, що надійшли до найбільших харківських бібліотек у жовтні-грудні 2011 р. Відображені друковані видання, електронні ресурси українською та російською мовами.

Науково-дослідна робота Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка : інформ.-аналіт. огляд за 2006 – 2010 рр. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка; уклад. Н.І. Капустіна ; ред. С.М. Миценко; відп. за вип. В.Д. Ракитянська]. – Х., 2011. – 86 с. – До 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка.

Висвітлюються основні результати всеукраїнських, регіональних та локальних досліджень, присвячених місцю бібліотек України в нових соціальних умовах, читанню та читацьким потребам, аналізу бібліотечних ресурсів, використанню нових інформаційних технологій, історії бібліотек тощо.

Нормативно-технічні документи зі стандартизації на допомогу інформаційній діяльності, бібліотечній та видавничій справі : бібліогр. покажч. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка; [уклад. : Л.І. Кравченко, Л.Д. Гонтаренко]. – Х., 2012. – 62 с.

Покажчик містить описи нормативно-технічних документів (друкованих видань та електронних ресурсів) з інформаційної діяльності, видавничої та бібліотечної справи.

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка: інформ. бюл. 2011. Вип. 4 (52) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. : О.П. Куніч, А.М. Перепеча, А.А. Тіщенко]. – Х., 2012. – 52 с.

Видання висвітлює основні події, що відбулися у ХДНБ ім. В.Г. Короленка протягом жовтня-грудня 2011 року.

3.2 Статті працівників Бібліотеки у виданнях

Гонтаренко Л.Д. Життя у невтомному пошуку / Л.Д. Гонтаренко, Є.С. Стогній // Електротема. – 2012. – 10 січня – 6 лютого. – С. 9; 7 – 20 лютого. – С. 9.

Стаття присвячена фахівцю в галузі обробки електричної ізоляції силових трансформаторів, винахіднику і науковцю, Генеральному директору Науково-виробничої фірми «ЛАВР», читачеві і спонсору Бібліотеки Володимиру Павловичу Лавріненку.

Глазунова Л.В. Жанрово-типологічна структура персонологічних досліджень на сучасному етапі розвитку українського бібліографознавства // Вісн. Харк. держ. акад. культури. – 2012. – Вип. 35. – С. 100 – 110.

Лосієвський І.Я. Актуальні питання експертизи цінності та відбору книжкових пам'яток до Держреєстру // Питання вдосконалення діяльності відділів рідкісних книг бібліотек в інформаційному забезпеченні науково-освітнього процесу: матеріали виступів учасників «Круглого столу» (м. Харків, 29 берез. 2012) / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», наук. б-ка; за заг. ред. Н.П. Пасмор. – Х., 2012. – С. 36 – 40.

Висвітлено методологію та проблеми роботи зі створення бібліотечної частини Державного реєстру національного культурного надбання, яка здійснюється в Україні вже друге десятиріччя, наведено характерні помилки у роботі експертних груп.

Прохорова В. Незмінні орієнтири : до 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка // Бібл. форум. України. – 2012. – №1. – С.47 – 49.

Історія створення, становлення та сучасна діяльність відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів.

Ходарева Ю. Форум «Книга. Молодежь. Интеллект» – площадка установления профессиональных и творческих контактов молодых библиотекарей // Библиотека в молодежном формате : сб. материалов IV форума молодых библиотекарей Луганщины. Вып. 4 / Луганск. обл. администрация, Луганск. обл. б-ка для юношества. – Луганск, 2010. – С. 129 – 130.

4 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ

Адамович Т. Библиотека им. Короленко пополнилась новыми изданиями // Харьк. известия. – 19 янв.: фот.

Голова громадського фонду «Честь и достоинство» І. Массалов і депутат Харківської облради В. Алексєєв подарували книгозбірні 55 книг.

[**В ХГНБ** им. В.Г. Короленко к 120-летию со дня рождения писателя Дж. Толкиена открылась выставка литературы «Правитель страны Fantasy»] // Веч. Харьков. – 2012. – 5 янв. – С. 23.

Грищенко І.В. Народна проза Куп'янщини у записах Петра Іванова : сюжет, мотив, образ : монографія // Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Миронівка (Київ. обл.) : Миронів. друкарня, 2010. – 163 с.

У монографії міститься оцінка біобібліографічного покажчика «Петро Іванов – дослідник Куп'янщини», підготовленого відділом «Україніка» у 2007 р.

Ефанова М. Мужчины могут исчезнуть уже через сто лет // Веч. Харьков. – 2012. – 23 февр.

У ХДНБ ім. В.Г. Короленка відбувся «круглий стіл», де фахівці ХМАПО обговорювали питання чоловічого здоров'я.

Жванко Л.М. Краєзнавство Слобожанщини : навч. посіб. // Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х., 2011. – 383 с.

С. 34: інформація про роботу клубу «Краєзнавець» при ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

Зозуля И. Харьковчанка поднимала библиотечное дело в России // Веч. Харьков. – 2012. – 20 марта.

Про бібліотекознавця Л.Б. Хавкіну та вшанування її пам'яті в Харкові кореспондент розмовляє з провідним бібліотекарем науково-методичного відділу ХДНБ ім. В.Г. Короленка М. Корнієнко.

Координаційний план основних заходів провідних бібліотек України на 2012 рік / ДЗ «Нац. парлам. б-ка»; уклад. О.В. Зозуля. – К., 2012. – 56 с.

Подано інформацію про заходи ХДНБ ім. В.Г. Короленка, орієнтовані на підвищеня професійної майстерності, з реалізації загальнодержавних програм, відзначення знаменних та пам'ятних дат, дослідницьку, видавничу діяльність тощо.

Конюшенко П.Е. Украина. Три года в фашистской неволе. 1941–1944. –Х., 2011. – 207 с.

Автор висловлює вдячність колективу ХДНБ ім. В.Г. Короленка за допомогу в підготовці видання.

Корнилов В.В. Донецко-Криворожская республика. Расстрелянная мечта. – Х. : Фолио, 2011. – 603, [6] с.

Автор висловлює вдячність співробітникам ХДНБ ім. В.Г. Короленка і особисто директору В.Д.Ракитянській за допомогу в роботі над книгою.

Краєзнавча робота в бібліотеках України : інформ. бюл. Вип. 22 / ДЗ «Нац. іст. б-ка України» ; підгот.: В.П. Кисельова, О.В. Михайлова, І.В. Чеховська. – К. : Вид. дім «Винниченко», 2011. – 150 с.

С. 46 – 47, 120 – 128: характеристика повнотекстових краєзнавчих документів, представлених на сайті ХДНБ ім. В.Г. Короленка (за результатами наукового дослідження, проведеного фахівцями Національної історичної бібліотеки України в 2011 р.).

Красиков М. Памяти настоящего харьковца Ивана Саратова [председателя клуба «Краевед» при ХГНБ им. В.Г. Короленко] // Время. – 2012. – 28 февр.

Памяти выдающихся харьковчан // Харьк. известия. – 2012. – 18 февр.

На засіданні міської комісії з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища прийняте рішення про встановлення на фасаді ХДНБ ім. В.Г. Короленка меморіальної дошки видатному бібліотекознавцю Л. Б. Хавкіній.

Поздравляем с юбилеем! : Валерии Ивановне Ломакиной – 85! // Время. – 2012. – 14 февр.: фот.

Бібліотекар ліцею «Автодорожник» В.І. Ломакіна 24 роки працювала в ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

Почтят ученых и моряка // Сегодня : Харьков. – 2012. – 18 февр.

На засіданні міської комісії з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища прийняте рішення про встановлення на фасаді ХДНБ ім. В.Г. Короленка меморіальної дошки видатному бібліотекознавцю Л.Б. Хавкіній.

Рыбальченко Р.К. В гостях у Ростислава : [беседа с извест. краеведом и коллекционером, канд. юрид. наук Р.К. Рыбальченко по случаю его 80-летия / записал А. Алексеенко] // Вісті Дергачівщини. – 2012. – 21 січ.

Ювіляр підтримує тісні стосунки зі співробітниками ХДНБ ім. В.Г. Короленка І.Я. Лосієвським, В.Г. Биковим, О.М. Дмитрієвою.

Ткаченко Б. Погром : докум. нарис [про мистецтвознавця С.А. Таранушенка]. – Суми : ВВП «Мрія-1», 2010. – 372 с.

Серед осіб, котрим автор висловлює вдячність за допомогу в зборі матеріалів – завідуюча відділом «Україніка» Н.І. Полянська.

Хвильовий М.Г. Вибрані твори / [упоряд., авт. передм., прим.: Р. Мельників]. – К. : Смолоскип, 2011. – 1035 с. – (Розстріляне Відродження).

Упорядник висловлює щиру подяку за підтримку й допомогу в реалізації проекту завідуючій відділом «Україніка» Н.І. Полянській.

Юхневич Ю. Віртуальна професійна довідка: моніторинг, висновки // «Роль методичної служби в забезпеченні ефективної роботи публічної бібліотеки»: матеріали III Всеукр. шк. методиста, 7 – 11 листоп. 2011 р. / ДЗ «Нац. парлам. б-ка України» ; уклад. О. Зозуля. – К., 2011. – С. 115 – 120.

С. 115: цитується публікація О.П. Куніч «Методична робота ХДНБ ім. В.Г. Короленка: становлення, тенденції розвитку» про розвиток методичної діяльності на пчатку 1990-х років.

Яшина Т. Книга о книжной сокровищнице // Губерния. – 2012. – № 3. – С.42.

Про презентацію збірника нарисів «Бібліотека в історичному просторі трьох епох», присвяченого 125-річчю ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

ЗМІСТ